

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Priekšlikums Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā”

(COM(2016) 755 final – 2016/0371 (CNS)),

par tematu

“Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK un Direktīvu 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā”

(COM(2016) 757 final – 2016/0370 (CNS))

un par tematu

“Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm, ko piemēro grāmatām, laikrakstiem un periodiskiem izdevumiem”

(COM(2016) 758 final – 2016/0374 (CNS))

(2017/C 345/13)

Ziņotājs: **Amarjite SINGH**

Apspriešanās	Eiropas Savienības Padome, 20.12.2016. un 21.12.2016.
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pants
Atbildīgā specializētā nodaļa	Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa
Pieņemts specializētās nodaļas sa- nāksmē	5.5.2017.
Pieņemts plenārsesijā	5.7.2017.
Plenārsesija Nr.	527
Balsojuma rezultāts	123/1/2
(par/pret/atturas)	

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. EESK atzinīgi vērtē tiesību aktu kopumu par pārrobežu e-komercijai noteiktā PVN modernizēšanu un atbalsta gan tā mērķus, gan pievēršanos MVU bažu kļiedēšanai. Šiem ierosinātajiem noteikumiem būs liela ietekme uz uzņēmumiem, kuri tirgō preces un pakalpojumus tiešsaistē, ļaujot tiem gūt labumu no taisnīgākiem noteikumiem, zemākām atbilstības nodrošināšanas izmaksām un vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem ar trešo valstu uzņēmumiem. Ilgtermiņā priekšlikumi arī palīdzēs padarīt ES PVN sistēmu atbilstošu nākotnes vajadzībām.

1.2. Pievienotās vērtības nodokļa vienas pieturas aģentūras minishēmas (PVN MOSS) īstenošanai ir bijusi ievērojama ietekme uz atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanu. Tomēr šie ietaupījumi ne vienmēr ir bijuši vienādi dažāda lieluma uzņēmumiem. Jo īpaši MVU ir bijušas grūtības ar vairākiem MOSS atbilstības elementiem, un tie ir pauduši nopietnas bažas. Tādēļ EESK ir atzinīgi novērtējusi to, ka ierosinātie grozījumi MOSS ir vērsti uz šīm bažām.

1.3. Ņemot vērā līdzšinējos PVN MOSS panākumus, samazinot atbilstības nodrošināšanas izmaksas uzņēmumiem, kas nodarbojas ar pārrobežu tirdzniecību, MOSS paplašināšana, attiecinot to arī uz citiem pakalpojumiem, kas pašlaik tajā nav iekļauti, kā arī uz ES iekšienē veiktām preču iegādēm un importu, ir dabisks solis uz priekšu. Papildus iespējama atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanai šāda paplašināšana radīs arī vienlīdzīgus konkurences apstākļus e-komercijas uzņēmējdarbības jomā, kam varētu būt pozitīva ietekme jo īpaši uz MVU. MOSS attiecināšana uz precēm rada apstākļus iespējai atcelt zemas vērtības sūtījumu atvieglojumu (LVCR) shēmu, kura ir radījusi konkurences izkropļojumu un saskaņā ar kuru uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, ir konkurences priekšrocības salīdzinājumā ar tiem uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību ES. Tāpēc EESK atzinīgi vērtē ierosināto MOSS paplašināšanu.

1.4. Grozījumi noteikumos par e-publikācijām piemērojamām PVN likmēm likvidētu atšķirības starp fiziskām un nefiziskām publikācijām un nodrošinātu neitralitāti šajā tirgū. Tomēr EESK, atzinīgi vērtējot šā konkurences izkropļojuma likvidēšanu, vienlaikus apzinās risku, ko šāda likvidēšana var radīt PVN bāzei. EESK arī atzīmē, ka Eiropas Komisija ierosinātos pasākumus uztver kā ievadu plašākai ES PVN likmju struktūras reformai, un tā ir nobažījiesies par šādas nesaskaņotības iespējamo ietekmi uz uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar pārrobežu tirdzniecību, jo īpaši MVU.

2. Konteksts

2.1. Komisija ir ierosinājusi praktiskus jaunus pasākumus kā daļu no tiesību aktu kopuma par PVN sistēmas modernizāciju uzņēmumu pārrobežu e-komercijas darījumiem ar patērētājiem (B2C). Pasākumi ir vērsti uz to, lai atbalstītu pārrobežu e-komerciju saistībā ar atbilstības PVN noteikumiem nodrošināšanu, likvidējot PVN šķēršļus tiešsaistes uzņēmumiem, jo īpaši jaunuzņēmumiem un MVU, kā arī apkarojot to, ka trešo valstu uzņēmumi tiešsaistē izvairās no PVN maksāšanas.

2.2. Šie pasākumi jo īpaši ietver:

2.2.1. grozījumus esošajā MOSS ("vienas pieturas aģentūras minishēma"), kas ļauj noteiktiem uzņēmumiem pildīt savas PVN saistības jebkurā dalībvalstī, izmantojot digitālu tiešsaistes portālu, kuru to valodā uztur to nodokļu iestāde. Šie grozījumi cita starpā paredz ieviest ES iekšēju pārrobežu PVN robežvērtību un jaunas vienkāršotas atbilstības prasības;

2.2.2. esošās MOSS paplašināšanu, attiecinot to arī uz citu tādu pakalpojumu sniegšanu ES iekšienē, kuriem MOSS pašlaik nepiemēro, un uz preču tālpārdošanu gan ES iekšienē, gan no trešām valstīm;

2.2.3. pašreizējo ES iekšējās tālpārdošanas robežvērtību atcelšanu, kā arī atbrīvojumu no PVN mazu sūtījumu importam no trešām valstīm;

2.2.4. grozījumus esošajos noteikumos, lai ļautu dalībvalstīm piemērot samazinātu PVN likmi e-publikācijām, piemēram, e-grāmatām un tiešsaistes laikrakstiem, kā tas jau notiek ar to drukātajiem ekvivalentiem.

Grozījumi PVN MOSS

2.3. MOSS sistēma pilnībā darbojas kopš 2015. gada 1. janvāra, un tā tika izveidota ar mērķi vienkāršot PVN atbilstības saistības uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar ES pārrobežu tirdzniecību. Tā vietā, lai prasītu reģistrēt, ziņot un maksāt PVN katrā dalībvalstī, kurā uzņēmumi pārdod savas preces vai pakalpojumus, MOSS ļauj uzņēmumiem vienkārši iesniegt ES PVN deklarācijas reizi ceturksnī tiešsaistē to attiecīgajā valsts iestādē.

2.4. Pirms ierosinātajiem grozījumiem Komisija laikā no 2015. gada februāra līdz septembrim veica intensīvu apspriešanos. Procesā, kas ietvēra izvērtēšanu, apspriešanos, seminārus un ietekmes novērtējumus, īpaša uzmanība tika pievērsta pašreizējo PVN MOSS noteikumu ietekmei uz MVU. Tajā kā galvenās MVU bažas atklājās konkrēti jautājumi, piemēram, vajadzība pēc robežvērtības, mītnes valsts noteikumu izmantošana attiecībā uz dažām īpašām PVN saistībām, tādām kā reķinu piesūtīšana un uzskaites veikšana, un revīzijas koordinācija, un tādēļ tie ir atspoguļoti ierosinātajos grozījumos.

2.5. Saskaņā ar ierosinātajiem noteikumiem tiks ieviesta jauna ES iekšēja pārrobežu PVN robežvērtība – 10 000 EUR. Attiecībā uz uzņēmumiem, kuri darbojas tiešsaistē un kuru pārrobežu tirdzniecība nesasniedz minēto robežvērtību, šie pārdošanas darījumi tiks uzskatīti par iekšzemes pārdošanas darījumiem, paredzot, ka šie uzņēmumi PVN maksā savai nodokļu iestādei. Atbilstības nodrošināšanas ziņā ir mazināta prasība par to, ka elektronisko pakalpojumu sniedzējiem ar apgrozījumu, kas ir mazāks par 100 000 EUR, ir jāiesniedz divi pierādījumi. Turklāt tiešsaistes tirgotājiem būs atļauts piemērot mītnes valsts noteikumus tādās jomās kā reķinu piesūtīšana un uzskaites veikšana, tādējādi atvieglinot atbilstības PVN noteikumiem nodrošināšanu, un tiks ieviestas jaunas koordinētas revīzijas, novēršot šo tirgotāju pakļaušanu atsevišķiem valsts revīzijas pieprasījumiem.

PVN MOSS paplašināšana

2.6. MOSS pašlaik piemēro tikai telekomunikāciju, apraides un elektroniski sniegtiem pakalpojumiem. Saskaņā ar ierosinātajiem grozījumiem MOSS piemērošanu ir paredzēts attiecināt arī uz citu pakalpojumu sniegšanu ES iekšienē, kā arī uz preču tālpārdošanu gan ES iekšienē, gan no trešām valstīm. Saskaņā ar ierosinātajiem noteikumiem šī paplašināšana tiks pakāpeniski ieviesta pēc tam, kad būs stājušies spēkā esošo MOSS noteikumu grozījumi; ierosinātais spēkā stāšanās datums – 2021. gada 1. janvāris.

2.7. Ierosinātā MOSS paplašināšana, attiecinot to arī uz importētām precēm, kas ir pasūtītas tiešsaistē, ievērojami vienkāršos PVN iekasēšanu. Tādēļ Komisija uzskata, ka šī paplašināšana rada apstākļus, lai atceltu mazu sūtījumu atvieglojumu shēmu, kura ir pazīstama arī kā zemas vērtības sūtījumu atvieglojumi (LVCR) un saskaņā ar kuru to preču imports, kam ir niecīga vērtība, kas nepārsniedz kopējo vērtību līdz 22 EUR, tiks atbrīvots no PVN. Tāpēc priekšlikumā ir paredzēts atcelt šo atbrīvojumu no 2021. gada 1. janvāra.

E-publikācijām piemērojamo PVN likmju grozījumi

2.8. Saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem dalībvalstīm ir iespēja publikācijām jebkurā fiziskā formātā noteikt samazinātu PVN likmi. Tomēr PVN direktīva liedz dalībvalstīm piemērot e-publikācijām tādas pašas PVN likmes, kādas tās pašlaik piemēro fiziskām publikācijām. Šo viedokli ir apstiprinājusi Tiesa virknē nesenu spriedumu saistībā ar vairāku dalībvalstu īstenotu samazinātu likmju piemērošanu e-publikācijām ⁽¹⁾.

2.9. Saskaņā ar ierosinātajiem noteikumiem dalībvalstīm būs atļauts saskaņot PVN likmes e-publikācijām ar esošajām PVN likmēm drukātām publikācijām – neatkarīgi no tā, kuru likmi tās piemēro. Šis priekšlikums ir iesniegts pēc dažādu variantu apsvēršanas par to, kā e-publikācijām piemērojamo režīmu saskaņot ar fiziskām publikācijām piemērojamo režīmu, un tas dalībvalstīm ļautu piemērot samazinātas likmes, kas ir zemākas par minimālo 5 % likmi, ja tās fiziskām grāmatām piemēro likmi, kas ir zemāka par minēto minimālo likmi.

2.10. Ar minētajiem priekšlikumiem tiktu grozīti trīs leģislatīvi instrumenti, proti:

— Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (PVN direktīva) ⁽²⁾,

— Regula (ES) Nr. 904/2010 (2010. gada 7. oktobris) par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā ⁽³⁾,

— Direktīva 2009/132/EK (2009. gada 19. oktobris), kas nosaka Direktīvas 2006/112/EK 143. panta b) un c) punkta darbības jomu attiecībā uz atbrīvošanu no pievienotās vērtības nodokļa sakarā ar noteiktu preču galīgo importu ⁽⁴⁾.

2.11. Tiek lēsts, ka viss tiesību aktu kopums līdz 2021. gadam paaugstinās dalībvalstu PVN ieņēmumus par 7 miljardiem EUR gadā un samazinās uzņēmumiem administratīvo slogu par 2,3 miljardiem EUR gadā.

3. Vispārīgas piezīmes

3.1. PVN ir viens no galvenajiem ieņēmumu avotiem ES dalībvalstīm; pašlaik tas veido vairāk nekā 20 % no minētajiem ieņēmumiem, kas ir vairāk nekā 10 % pieaugums kopš 1995. gada ⁽⁵⁾. Nodokļa salīdzinošā nozīme attiecībā uz dalībvalstu ieņēmumiem pieauga pēc ekonomikas un finanšu krīzes sākuma, jo tās pievērsās PVN politikai, lai risinātu budžeta problēmjaucējumus. Laikā no 2008. līdz 2014. gadam divdesmit trīs dalībvalstis palielināja PVN likmes un/vai paplašināja PVN bāzi ⁽⁶⁾. Pievienotās vērtības nodoklim ir svarīga un pieaugoša loma dalībvalstu publisko finanšu stabilitātes nodrošināšanā un sociālo izdevumu saglabāšanā.

⁽¹⁾ Lietas C-219/13, K Oy; C-479/13, Komisija/Francija; C-502/13, Komisija/Luksemburga un C-390/15, RPO.

⁽²⁾ OV L 347, 11.12.2006, 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 268, 12.10.2010, 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 292, 10.11.2009, 5. lpp.

⁽⁵⁾ R. de la Feria, "Blueprint for Reform of VAT Rates in Europe" (2015), Intertax 43(2), 154.–171. lpp.

⁽⁶⁾ Turpat.

3.2. Ir ļoti svarīgi PVN bāzi aizsargāt gan no iespējamiem krāpšanas gadījumiem, gan no pašas bāzes samazināšanas, plaši izmantojot samazinātas likmes. 2014. gadā PVN iztrūkums 27 ES dalībvalstīs tika lēsts 159,5 miljardu EUR apmērā jeb 14 % no kopējiem PVN ieņēmumiem ⁽⁷⁾. Kaut arī PVN iztrūkums ietver PVN zaudējumus, piemēram, kļūdu, bankrotu un nodokļa apiešanas dēļ, tā galvenais komponents ir izvairīšanās no nodokļa maksāšanas. PVN bāzes samazināšana 27 ES dalībvalstīs arī ir augsta – gandrīz 50 % no visa patēriņa, kam netiek uzlikts nodoklis vai kam tiek uzlikts zemākas likmes PVN.

3.3. Tāpēc EESK atzinīgi vērtē tiesību aktu kopumu par pārrobežu e-komercijai noteiktā PVN modernizēšanu un atbalsta gan tā mērķus, gan pievēršanos MVU bažu kļiedēšanai. Šiem ierosinātajiem noteikumiem būs liela ietekme uz uzņēmumiem, kuri tirgo preces un pakalpojumus tiešsaistē, ļaujot tiem gūt labumu no taisnīgākiem noteikumiem, zemākām atbilstības nodrošināšanas izmaksām un vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem ar trešo valstu uzņēmumiem. Ilgtermiņā priekšlikumi arī palīdzēs padarīt ES PVN sistēmu atbilstošu nākotnes vajadzībām.

Grozījumi PVN MOSS

3.4. PVN MOSS pakāpeniska īstenošana, kuras pēdējais posms stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī, bija viens no svarīgākajiem grozījumiem ES PVN sistēmā kopš fiskālo robežu atcelšanas 1993. gadā. Sistēma ļauj uzņēmumiem, kas darbojas vairākās dalībvalstīs, izvēlēties vienu dalībvalsti, to mītnes valsti, kā to vienoto kontaktpunktu PVN identifikācijai, PVN deklarāciju iesniegšanai un PVN maksājumiem, kas jāveic visās dalībvalstīs.

3.5. PVN MOSS īstenošanas novērtējumā, ko veic Eiropas Komisija, ir apstiprināts, ka pasākumam ir bijusi ievērojama ietekme uz atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanu. MOSS ir uzņēmumiem ietaupījusi 500 miljonus EUR – vidēji 41 000 EUR uz vienu uzņēmumu – salīdzinājumā ar alternatīvu veikt tiešu reģistrāciju un maksājumus; tas ir minēto izmaksu 95 % samazinājums.

3.6. Tomēr šie ietaupījumi ne vienmēr ir bijuši vienādi dažāda lieluma uzņēmumiem. Komisijas veiktās apspriedes liecina – lai gan MVU, iespējams, gūtu labumu no reģistrācijas prasību samazināšanas, praksē tiem ir bijušas grūtības ar vairākiem MOSS atbilstības elementiem. Šīs grūtības asāk ir izjutuši MVU, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs, kurās PVN reģistrācijas robežvērtība ir visaugstākā, piemēram, Apvienotajā Karalistē.

3.7. EESK ir atzinīgi novērtējusi to, ka ierosinātie grozījumi MOSS ir vērsti uz šo problēmu risināšanu.

PVN MOSS paplašināšana

3.8. Eiropas Komisija MOSS paplašināšanu ir uzskatījusi par augstu prioritāti kopš 2011. gada ⁽⁸⁾. Ņemot vērā līdzšinējos MOSS panākumus, samazinot atbilstības nodrošināšanas izmaksas uzņēmumiem, kas nodarbojas ar pārrobežu tirdzniecību, MOSS paplašināšana, attiecinot to arī uz citiem pakalpojumiem, kas pašlaik tajā nav iekļauti, kā arī uz ES iekšienē veiktām preču iegādēm un importu, ir dabisks solis uz priekšu.

3.9. Papildus iespējama atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanai šāda paplašināšana radīs arī vienlīdzīgus konkurences apstākļus e-komercijas uzņēmējdarbības jomā, kam varētu būt pozitīva ietekme jo īpaši uz MVU. Paplašināšana novērsīs atšķirības starp e-komercijas uzņēmumiem, kas var izmantot MOSS saskaņā ar esošajiem noteikumiem, un uzņēmumiem, kuri arī nodarbojas ar pārrobežu e-komerciju, bet kuri sakarā ar to sniegto pakalpojumu vai piegādāto preču raksturu līdz šim nevarēja izmantot tos pašus atbilstības ieguvumus. Paplašināšana dos labumu arī e-komercijas uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar dažāda veida pārrobežu tirdzniecību un kuriem līdz šim ir tikuši piemēroti divi atbilstības saistību kopumi, proti, saistības saskaņā ar MOSS un saistības saskaņā ar parasto režīmu, un tagad uz tiem attieksies tikai viens noteikumu kopums saskaņā ar MOSS.

⁽⁷⁾ Pētījums un ziņojumi par PVN iztrūkumu 28 ES dalībvalstīs: 2016. gada galīgais ziņojums, TAXUD/2015/CC/131, 2016. gads.

⁽⁸⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par PVN nākotni – Ceļā uz vienkāršāku, stabilāku un efektīvāku PVN sistēmu, kas piemērota vienotajam tirgum (COM(2011) 851 final), 2011. gada 6. decembris.

3.10. MOSS attiecināšana uz precēm rada apstākļus iespējai atcelt LVCR shēmu. Šī shēma bija apsveicams vienkāršojums pagātnē, tomēr to preču apjoms, kas gūst labumu no shēmas, kā ziņots, pieauga par 286 % laikposmā no 1999. līdz 2013. gadam, kas, iespējams, izskaidrojams ar to, ka palielinājās indivīdu iepirkšanās tiešsaistē⁽⁹⁾. Savukārt šis pieaugums ir izraisījis negūto PVN ieņēmumu palielināšanos visās dalībvalstīs.

3.11. LVCR shēma ir radījusi arī konkurences izkropļojumu, kura dēļ uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, ir konkurences priekšrocības salīdzinājumā ar tiem uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību ES. Šīs konkurences priekšrocības ir arī izraisījušas vēl divējādas nevēlamas sekas, proti, LVCR shēmas ļaunprātīgu izmantošanu un izkropļojumus tirdzniecībā un importa modeļos.

3.12. Tāpēc EESK atzinīgi vērtē ierosināto MOSS paplašināšanu.

E-publikācijām piemērojamo PVN likmju grozījumi

3.13. To produktu saraksts, kuriem var piemērot samazinātas PVN likmes, kā izklāstīts PVN direktīvā, ir pieņemts 1992. gadā. Tehnoloģiju un patērētāju paradumu izmaiņas pēdējo divdesmit piecu gadu laikā ir izraisījušas daudzas juridiskas problēmas saistībā ar minētajā sarakstā iekļauto vienību interpretāciju. Šo juridisko problēmu rezultātā notika plaša tiesāšanās Eiropas Savienības Tiesas (EST) līmenī.

3.14. Vairākos nesenos spriedumos EST ir secinājusi, ka vienības, kas iekļautas fizisko publikāciju sarakstā, nevarētu, izmantojot juridisko interpretāciju, attiecināt uz e-publikācijām. Tādējādi šādu mērķi varētu sasniegt tikai ar esošo PVN direktīvas noteikumu juridiskiem grozījumiem.

3.15. Ierosinātie noteikumi likvidētu atšķirības starp fiziskām un nefiziskām publikācijām un nodrošinātu neitralitāti šajā tirgū. Tomēr EESK, atzinīgi vērtējot šā konkurences izkropļojuma likvidēšanu, vienlaikus apzinās risku, ko šāda likvidēšana var radīt PVN bāzei. E-publikāciju iekļaušana to vienību sarakstā, kurām var piemērot samazinātu likmi, izraisīs ne tikai tūlītējus ieņēmumu zaudējumus, bet var radīt iespēju izvirzīt argumentu par to, ka sarakstā būtu jāiekļauj arī citas vienības, tādējādi vēl vairāk samazinot nodokļa bāzi. Turklāt samazinātu likmju, kas ir zemākas par minimālo 5 % likmi, attiecināšana uz e-publikācijām, ja minētās likmes piemēro fiziskām grāmatām, var izraisīt papildu pieprasījumus piemērot likmes, kas ir zemākas par minēto minimālo likmi. Šāda notikumu attīstība apdraudētu minimālās likmes pastāvēšanu, tā rezultātā arī vēl vairāk samazinot nodokļa bāzi.

3.16. EESK arī atzīmē, ka Eiropas Komisija ierosinātos pasākumus uztver kā ievadu plašākai ES PVN likmju struktūras reformai⁽¹⁰⁾. Kaut arī patlaban tiek apsvērti divi varianti, šāda plašāka reforma principā dotu dalībvalstīm turpmāku brīvību un elastību samazinātu likmju piemērošanā, faktiski atceļot PVN likmju saskaņošanu.

3.17. EESK ir nobažījies par šādas saskaņotības mazināšanas ietekmi uz uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar pārrobežu tirdzniecību, jo īpaši MVU, kam būtu grūti noteikt PVN likmes, kas jāpiemēro to ražojumiem visā ES.

3.18. EESK apzinās arī to, ka LESD 113. pants, kas ir ES PVN tiesību aktu apstiprināšanas juridiskais pamats, tikai piešķir pilnvaras ES iestādēm apstiprināt PVN saskaņojošus tiesību aktus – ar mērķi izveidot un uzlabot iekšējo tirgu.

⁽⁹⁾ E&Y, Piemērošanas un ietekmes novērtējums atbrīvojumam no PVN par mazu sūtījumu importu (*Assessment of the Application and Impact of the VAT Exemption for Importation of Small Consignment*), Īpašais līgums Nr. 7, TAXUD/2013/DE/334, galīgais ziņojums, 2015. gada maijs.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Komisija, atklāta sabiedriskā apspriešana par PVN likmju reformu (priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz noteikumiem, kas reglamentē PVN likmju piemērošanu).

4. Īpašas piezīmes

Grozījumi PVN MOSS

4.1. Runājot par MVU, kas veic uzņēmējdarbību valstīs, kurās ir noteikta augsta robežvērtība, MOSS īstenošanas rezultātā tiem pirmo reizi ir jāreģistrējas kā PVN maksātājiem un jāpilda PVN saistības. Tā kā izrietošo jauno atbilstības nodrošināšanas izmaksu dēļ daudzi uzņēmumi ir pakļauti darbības pārtraukšanas riskam, mikrouzņēmumu (kuru liels skaits veica uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē) grupa ir izveidojusi "spiediena grupu" ⁽¹¹⁾, kuras mērķis ir brīdināt ES iestādes un Apvienotās Karalistes nodokļu iestādes par savām bažām.

4.2. Atzinīgi tiek novērtēta 10 000 EUR robežvērtība, kas dod MVU iespēju izvēlēties izmantot savas valsts PVN noteikumus līdz robežvērtības sasniegšanai, tādējādi ievērojami atvieglojot mazo un daļlaika uzņēmumu darbību. Lai arī mikrouzņēmumiem šis pielāgojums ir vēlams, EESK pārdomas raisa fakts, ka jauni un augoši uzņēmumi varētu ātri šo līmeni pārsniegt.

PVN MOSS paplašināšana

4.3. Ir ziņots par būtisku LVCR ļaunprātīgu izmantošanu Apvienotajā Karalistē (Normandijas salās) un Somijā (Ālandu salās), uzņēmumiem pārceļot savu darbību ārpus ES, lai tie varētu izmantot shēmu ⁽¹²⁾. Šāda ļaunprātīga izmantošana rada papildu neizdevīgu konkurences apstākļus uzņēmumiem ES, jo īpaši MVU, kas parasti tiek skarti lielākā mērā. Apvienotajā Karalistē bāzēti MVU 2010. gadā izveidoja grupu, lai rīkotu kampaņu pret iespējamu LVCR ļaunprātīgu izmantošanu Normandijas salās ⁽¹³⁾.

4.4. Nesen vēl viena cita grupa, ko izveidojuši Apvienotajā Karalistē bāzēti MVU, ar nosaukumu "VAT Fraud" ("Ar PVN saistīta krāpšana") ⁽¹⁴⁾ ir pievērsusi uzmanību problēmām saistībā ar iespējamu krāpšanu, ko tiešsaistē īsteno trešo valstu tirgotāji un kas ir saistīta ar LVCR shēmu. Lai arī krāpšana attiecas uz precēm ar tādu vērtību, uz kuru shēma neattiecas, tiek apgalvots, ka shēmas esamība rada šķēršļus PVN piedziņai, jo muitas amatpersonām ir grūti noteikt, uz kurām precēm shēma attiecas.

4.5. LVCR shēma, kā ziņots, ir ietekmējusi arī tirdzniecības modeļus un importa tendences patērētāju vidū vairākās dalībvalstīs, proti, Slovēnijā, Vācijā, Zviedrijā, Dānijā un Apvienotajā Karalistē ⁽¹⁵⁾.

E-publikācijām piemērojamo PVN likmju grozījumi

4.6. To juridisko problēmu pamatā, kas ir saistītas ar to, kā interpretēt vienības, kuras iekļautas to vienību sarakstā, kurām var piemērot samazinātu likmi, ir fundamentāla ES PVN sistēmas dilemma: vai novērst iespējamus konkurences izkropļojumus, paplašinot to vienību saraksta tvērumu, kurām var piemērot samazinātu likmi, tādējādi vēl vairāk samazinot nodokļa bāzi; vai arī turpināt ierobežot minēto vienību tvērumu, aizsargājot nodokļa bāzi, bet pieļaujot konkurences izkropļojumus.

4.7. EST šādām interpretācijas problēmām piemēro kazuistisku pieeju. Tomēr spriedumos par e-publikāciju iekļaušanu minētajā sarakstā Tiesa ir secinājusi, ka tā tvērums nevar tikt paplašināts, attiecinot to uz minētajām vienībām; tādējādi Tiesa noteikumiem ir piemērojusi šauru juridisko interpretāciju.

Briselē, 2017. gada 5. jūlijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Georges DASSIS

⁽¹¹⁾ Ar nosaukumu "EU VAT Action" ("Rīcība ES PVN jomā") (www.euvataction.org).

⁽¹²⁾ E&Y, Piemērošanas un ietekmes novērtējums atbrīvojumam no PVN par mazu sūtījumu importu (*Assessment of the Application and Impact of the VAT Exemption for Importation of Small Consignment*), Īpašais līgums Nr. 7, TAXUD/2013/DE/334, galīgais ziņojums, 2015. gada maijs.

⁽¹³⁾ Ar nosaukumu "RAVAS – Retailers Against VAT Avoidance Schemes" (Mazumtirgotāji pret PVN apiešanas shēmām) (www.ravas.org.uk).

⁽¹⁴⁾ www.vatfraud.org

⁽¹⁵⁾ E&Y, Piemērošanas un ietekmes novērtējums atbrīvojumam no PVN par mazu sūtījumu importu (*Assessment of the Application and Impact of the VAT Exemption for Importation of Small Consignment*), Īpašais līgums Nr. 7, TAXUD/2013/DE/334, galīgais ziņojums, 2015. gada maijs.